

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA VEK VEC KOT NA DAN DOBIVATE 2c "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemi naklad, nedelj in praznikov). :: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 17 — Štev. 17

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 26, 1942 — PONEDELJEK, 26. JANUARJA, 1942

Volume L. — Letnik L.

AMERIKANCI UNIČILI JAP. KONVOJ

BOJNE LADJE AMERIŠKEGA AZIJSKEGA BRODOVJA SO ZALOTILE JAPONSKE TRANSPORTE V MACASSAR PRELIVU. — ŠEST TRANSPORTOV JE BILO POTOPLJENIH

Mornariški department je naznanil, da so ameriške bojne ladje v Macassar morskem prelivu med otokoma Borneo in Celebes v Holandskem vzhodno-indijskem otočju potopili 5 japonskih transportov in mogoče še šestega, ne da bi same trpele kako škodo. Neko prejšnje poročilo pravi, da sta bila na istem kraju potopljena dva transporta. Odkar se je pričela vojna na Pacifiku, so ameriške bojne ladje in bombniki potopili 48 japonskih bojnih ladij in transportov.

Poleg tega pravi tudi poročilo iz Batavije, da so holandski letalci zopet bombardirali dve japonski križarki in en transport blizu Balikpapan ob vzhodni strani Bornea.

Ameriškim bojnim ladjam v Aziji poveljuje admiral Thomas C. Hart, ki je obenem vrhovni poveljnik bojnih ladij Združenih narodov na Daljnem vzhodu.

To poročilo je prvič naznanilo, da so ameriške bojne ladje posegle v večjo pomorsko bitko v Aziji.

Kako veliki so japonski transporti, poročilo ne pove, znano je, da noben transport ne vozi manj kot 1000 vojakov. To pomeni, da je bilo potopljenih najmanj 5000 japonskih vojakov.

Iz tega se more tudi sklepati, da bodo ameriške bojne ladje še dalje potapljale japonske transporte, vsled česar bodo Japonci le z veliko težavo izkrcali vojaštvo na otoke v bližini Avstralije.

Admiral Hart po natančnem načrtu skuša prizadeti Japoncem kar največ škode v njihovem prodiranju proti jugu; kadar pa bo dobil še kaj več bojnih ladij, tedaj bo poslal svoje brodogradne ladje proti severu.

Ameriške bojne ladje so v tesni zvezi z angleškimi bojnimi ladjami in holandskimi podmornicami in bombniki. Začne čas pa je prišlo v Vzhodno Indijo že tudi več ameriških velikih štirimotornih bombnikov.

KUPITE DEFENSE SAVINGS BONDS in STAMPS

Posebni davek na avtomobile

Vsak lastnik ali voznik avtomobila, trucka ali motornega kolesa, ki vozi po javnih cestah, mora najkasneje do 1. februarja, 1942 imeti nalepljeno posebno znamko Federal use tax stamp. Kdor tega ne bo imel, bo po postavi kaznovan.

Znamke so sedaj na prodaj v vsakem poštnem uradu in vsakem davnem uradu ter veljajo \$2.09 za dobo prvih petih mesecev in bodo veljavne do 30. junija, 1942.

Da se izognete gneči in kazni, kupite znamke že sedaj.

Krivci v Pearl Harbor

Poročilo preiskovalne komisije obdolžuje admiral Kimmela in generala Shorta, da nista vpoštevala svarila vojnega in mornar. urada.

V Washingtonu se je iz Havajskih otokov vrnila komisija, katero je poslal predsednik Roosevelt v Pearl Harbor in druge kraje na Havaju, da dožene, kdo je zakrivil, da so mogli Japonci napasti Pearl Harbor 7. decembra in povzročiti tako veliko škodo. Komisiji je načeloval član najvišjega zveznega sodišča sodnik Owen J. Roberts, ki je v soboto predložil predsedniku natančno poročilo o tem, kaj je komisija dognala.

Komisija je dognala, da sta kriva admiral Husband E. Kimmel in general Walter C. Short, ker nista vpoštevala svarila vojnega in mornariškega departamenta glede bližajoče se nevarnosti.

Poročilo pa izrekla vso pohvalo mlajšim častnikom in vojakom ter pravi, da so se tekom napada obnašali zelo junaško in da so preprečili še mnogo večjo škodo. Poročilo zvršča vso krivdo na admiral Kimmela in generala Shorta, češ, da se nista zmenila za svarila mornariškega in vojnega departamenta in se nista

nikdar sestala in posvetovala o potrebnih odredbah za obrambo otokov in mornariških in vojaških postojank.

Predsednik Roosevelt je dve uri bral poročilo preiskovalne komisije in se je sodniku Robertsu zahvalil za tako natančno preiskavo in poročilo. Kot pravi predsednikov tajnik Early, bosta prišla admiral Kimmel in general Short pred vojno sodišče zaradi zanemarjanja svoje službe.

Državni tajnik Cordell Hull je obvestil vojni in mornariški departament, da pogajanja z Japonsko slabo potekajo in je nevarnost, da bo Japonska napadla na Pacifiku. Šef generalnega štaba general George C. Marshall in šef vojne mornarice admiral Harold Stark sta opozorila admiral Kimmela in generala Shorta na nevarnost ter jima naročila, da ukreneta vse potrebno za obrambo. In komisija je dognala, da admiral Kimmel in general Short nista ukrenila ničesar in celo topovi niso imeli dovolj municije.

Stalin ponudil Fincem mir

London poroča, da je Rusija ponudila Fincem boljše pogoje kot l. 1940.

Po poročilih iz Londona je Stalin Fincem ponudil mir pod mnogo ugodnejšimi pogoji, kot pa je bil sklenjen mir med Rusijo in Finsko leta 1940.

Svoje namene glede baltskih držav je Stalin razkril nekemu zelo visokemu tujemu diplomatu naslednje:

1. Finska bo ostala samostojna, neodvisna država v popolnem soglasju z njenimi notranjimi in zunanji zadevami, razen da Rusija zopet zahteva gotovo strateške točke in postojanke ob finskem obrežju,

kot je Hango. Rusija bo za to plačala.

2. Rusija ne bo več nasprotovala Finski, da stopi v zvezo s Švedsko, Norveško in Dansko.

Glede Letske, Litvinske in Estonske je Stalin rekel, da morajo zopet postati avtonomne republike v sovjetski zvezi.

Da bi Finska sklenila z Rusijo mir, najbolj nasprotuje Nemčija, kajti Rusija bi mogla s finske fronte umakniti do 20 divizij, ako bi bil sklenjen mir.

Papen odpotoval v Berlin

Nemški poslanik v Ankari Franz von Papen je iz Ankare odpotoval v Istanbul, od koder se bo z nemškim aeroplanom odpeljal na Dunaj in v Berlin. Na železniki postajajo so ga spremljali njegov tajnik in dve njegovi četeri.

Na Dunaju se bo von Papen najbrže sestel z nemškim zunanjim ministrom Joachimom v. Ribbentropom, v Berlinu pa s feldmaršalom Goeringom in mogoče tudi s Hitlerjem. Von Papen pa bo obiskal tudi svojega sina, ki je častnik v nemški armadi in je bil ranjen na fronti pri Možaisku.

Po razgovoru s Papenom bo von Ribbentrop najbrže odpotoval na Romunsko in v Turčijo.

Sladkorja pričelo primanjkovati

Leon Henderson, ravnatelj urada za določevanje cen, je za leto 1942 določil uporabo sladkorja ter odredil, da bo letos na vsako osebo prišlo 50 funtov sladkorja, mesto 74 funtov, kot prejšnja leta.

Henderson je rekel, da bo to zadevna omejitev prišla v veljavo enkrat v februarju.

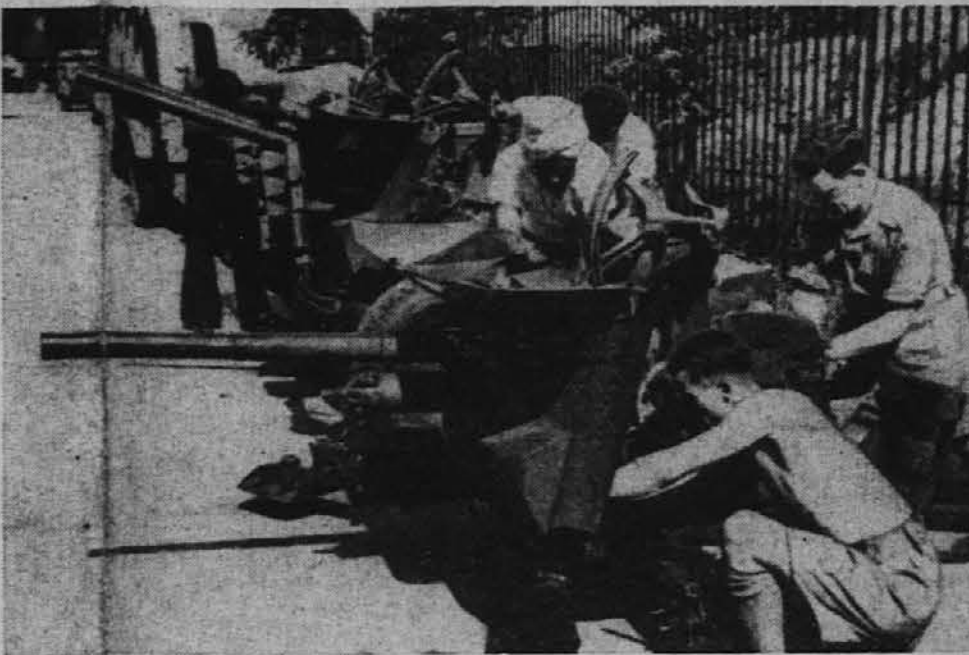
Amerika gradiaeroplane

Poslanska zbornica je v petek dovolila \$12,525,872,474 za 33,000 novih aeroplanov in njihovo opremo.

Glasovanje je bilo soglasno, namreč 389.

Preden pa bo doseženo števílo 185,000 aeroplanov v letih 1942 in 1943, kar je zahteval predsednik Roosevelt, bo mo-

OSIŠKO OROŽJE POSTALO ZAVEZNIŠKO OROŽJE

Angleški in indijski mehaniki popravljajo topove, ki so bili zaplenjeni od Italjanov v Afriki in so bili poslani v Holandsko Vzhodno Indijo proti Japoncem.

MacArthur porazil Japonce

Amerikanski topničarji so prestregli japonski napad ob Manilskem zalivu. — Japonci so tudi izgubili mnogo vojnega materjala.

Ameriške in Filipinske čete pod poveljstvom generala D. MacArthura so z vso silo napadle Japonce in jim prizadele zelo težke izgube. Vse to Japoncev je bilo uničenih in Amerikancem je padel v roke velik vojni plen.

S tem je MacArthur dosegel veliko zmago in je saj začasno odstranil zelo težaven položaj svoje majhne armade.

To je tudi za MacArthura velik dar za njegov rojstni dan, ki ga obhaja danes, 26. januarja. Danes je dosegel starost 62 let.

MacArthur je bil v zelo težavni položaji. Japonci so neprenehoma 48 ur vdarjali na njegovo levo krilo, ki se je naslanjalo na Kitajsko morje a Bataan polotoku. Nove japonske čete so prihajale in so skušale priti za ameriško črto. Japonske bojne ladje so ob-

stajale njegove postojanke. Japonci so bili v veliki premoči in na obeh straneh so bile težke izgube. MacArthur pa, namesto da bi držal močno silo na svojem levem krilu, kjer bi ga vseeno mogli Japonci s svojo premočjo poraziti, je največjo silo vrgel na svoje desno krilo ob Manilskem zalivu in je Japonce drzno napadel.

Njegovi 155-milimetrovski topovi so med Japonci širili uničenje in razdejavanje. Amerikanci in Filipinci so nato na padli. Japonci so pričeli bežati s svojih postojank ter so za seboj pustili več sto mrtvih in veliko množino vojnega materjala.

Vsled tega nepričakovanega napada na desnem krilu so Japonci odnehali s svojim pritiskom na levo krilo in s tem je bil položaj zelo izboljššan.

Rusi zopet prebili nemško črto

Hitler je premenil svoj glavni stan v Minsk. — Nemški protinapadi odbiti.

V razsežnem Vildajskem predelu Rusi neprestano pritiskajo na Nemce ter so večkrat prebili njihovo črto pri Novaji, kjer ima svoje izvirke Meza, ki se zliva v Dvino. S predorom nemške črte pri Novaji so Rusi pokazali, da vodi njihova pot proti Vitebsku in pa Smolensku. Toda na tem kraju ni mogoče pričakovati kakoga večjega prodiranja, dokler ni zavzet Ržev, kar pa bo zaradi nemških min in tankov pasti zelo težavno. Navzlic tem za prekam pa Rusi napadajo Ržev. Nek kozaki oddelki je predrl močno nemško postojanko nad mestom ter je odbil štiri nemške protinapade. Kot pravi Rusi, na tem mestu nimajo Nemci skoro nobene artilerije.

Zadnje poročilo po radio pravi, da je Hitler svoj glavni stan iz Smolenska prenesel v Minsk, 200 milj dalje proti zapadu in 430 milj od Moskve. Vorošilov zopet na fronti Rusko poročilo pravi, da so bile poslani v boj močne rezerve, ki so bile izvežbane vzhodno od Urala v Sibiriji. In tej armadi poveljuje bivši vojni komisar maršal Klementij E. Vorošilov. V početku vojne je bil maršal Vorošilov poveljnik severne armade in ko je dobro organiziral obrambo Leningrada, ga je Josip Stalin poslal onstran Urala, da organizira novo armado. To je tudi storil in sedaj je svojo novo armado prideljal na bojišče.

Vorošilov zopet na fronti

Rusko poročilo pravi, da so bile poslani v boj močne rezerve, ki so bile izvežbane vzhodno od Urala v Sibiriji. In tej armadi poveljuje bivši vojni komisar maršal Klementij E. Vorošilov.

Zadnje poročilo po radio pravi, da je Hitler svoj glavni stan iz Smolenska prenesel v Minsk, 200 milj dalje proti zapadu in 430 milj od Moskve.

SPORAZUM MED AMERIŠKIMI REPUBLIKAMI

Na plenarni seji meci-ameriške konference v Buenos Aires je hledenje vseh 21 republik sprejelo resolucijo, ki "pripoča" prekinjenje diplomatskih odnosov z osišcem.

Da pa to pomeni več, kot pa povedo besede, je razvidno iz izjave urugvajskega vnarnjega ministra, ki je rekel delegatom, da bo v najkrajšem času naznanil, da je njegova vlada prekinila diplomatske zveze z osišcem. Isto so naznanili vnarnji ministri Brazilije, Bolivije in Paragvaj.

Dobata glede besedila o prekinjenju diplomatskih odnosov je bila vsaj zelo vroča, slednjic pa je bilo premenjeno prvotno besedilo "republice ne morejo nadaljevati odnosov," in "se priporoča prekinjenje diplomatskih odnosov z Japonsko, Nemčijo in Italijo," ker je prva teh držav napadla, drugi dve pa sta napovedali vojno eni ameriški državi.

Potapljanje podmornic

Nek mornariški častnik je v Washingtonu rekel, da je bilo ob atlantski obali uničenih ali vjetih že več nemških podmornic, ni pa povedal koliko, ker mora ostati vojaška tajnost.

"Toliko je govorenja in neuradnih poročil, da so bile uničene ali vjete sovražne podmornice," je rekel, "in morem reči, da se marsikatera podmornica ne bo nikdar vrnila domov."

Washingtonska vlada pa je tudi naročila, da naj nikdo, ki je mogoče videl, ali pa slišal, da je bila kaka podmornica ali kaka druga sovražna ladja potopljena, ali vjeta, o tem ne govori, ker bi samo pomagalo sovražniku.

Belgijski kralj—oče

Londonski list "News Chronicle" poroča, da je bil 31. decembra rojen sin belgijskega kralja Leopolda, ki se je 11. septembra poročil z meščanko kateri je počel naslov princa Filipa Rethey. Sina so krstili za prince Filipa Rethey.

Japonska ponuja Kitajski mir

Ministrski predsednik Tojo izjavlja, da je Japonska vsak čas pripravljena pod gotovim pogojem skleniti premirje s Kitajsko.

Japonski ministrski predsednik Hiciki Tojo je v poslanski zbornici izjavil, da je Japonska vsak čas pripravljena sprejeti vsako ponudbo Kitajske za mirno poravnavo, ako kitajska vlada premeni svoje stališče.

Rekel je, da Japonska, četudi je s Kitajsko v vojni že peto leto, še vedno smatra Kitajsko kot bratsko ozelo in je vedno pripravljena sprejeti Kitajsko z odprtimi rokami, ako popravi svoje napačne ideje.

Japonska kaznuje pokvarjenega otroka, ki sta ga zapeljali Anglija in Amerika," je rekel Tojo.

Dalje je rekel, da bodo njegove napeke izginile, ako izgine ameriško-angleški vpliv.

"Sedaj je čas, da se kitajski voditelji zbude in poslušajo se te priložnosti in jih pozivljamo, da to store."

Glede zasedenih pokrajin v Južnem Pacifiku je Tojo rekel, da jih bo Japonska upravljala tako, da bo iz njih dobila za vojno potrebni materjal in bo preprečila, da ga ne gobe sovražniki. V zasedenih deželah bo Japonska prisilila prebivalce k "sodelovanju," da bodo pridelovali za armado živil, da ga ne bo treba dovažati iz Japonske.

GLAS NARODA

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.— Advertisement on Agreement.

For a complete list of rates for advertising in "Glas Naroda" please write to: 216 West 13th Street, New York, N. Y.

"Glas Naroda" has a special section devoted to news from the Balkans.

"GLAS NARODA," 216 WEST 13th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1243

BALKAN — VOJNO POZORIŠČE

Generali Združenih narodov posvečajo vso pažnjo na Balkan, kjer bo po njihovem mnenju postavljena nova fronta proti Nemčiji. Po njihovem mnenju se bodo na Balkanu srečale angleško-ameriške armade z rusko armado.

Nemci so vedeli, kako velike vrednosti je za nje Kreta in so si jo osvojili, čeravno je bila cena zelo visoka. In za prodiranje v osrčje Nemčije skozi Balkan je treba pričeti s Kreto in Združenim narodu se je boju morali polastiti ne glede na to, kako drago bodo za to podjetje plačali.

Seveda pri tem računajo na Rusijo, ki bo prav gotovo v bližnji bodočnosti pričela močno ofenzivo ob Črnem morju ter bo Nemce ravno tako gnala nazaj kot jih sedaj goni na osrednji in severni fronti.

Zadnje čase je sicer mnogo slišati o tem, da pošilja Nemčija močno armado na Bolgarsko v očitnem namenu, da vdari na Turčijo. Pa tudi v Rusiji se ne bo tako kmalu odnehala, navzlic hudim porazom, ki jih že doživlja od 6. decembra lanskega leta.

Madžarska in Bolgarija se na zahtevo Nemčije za večjo armado izgovarjate, češ, da bi vsaka večja mobilizacija v vsaki deželi povzročila veliko nevoljo naroda, če ne naravnost vstajo.

Navzlic temu, da je Bolgarska pristopila k osovini, bolgarski narod očitno kaže veliko sovraštvo do Nemcev. Sabotaža je na dnevnem redu. Prejšnji teden so požgali nemška vojaška skladišča v Silistri v Dobrudzi; Rumunci pa so razdejali železniške tise na progi Bukarešta-Budimpešta.

Jugoslovanski četniki pod generalom Mihajlovičem so že zavzeli postojanke, s katerih so bili v septembru pognani od prvi nemški večji ofenzivi.

Na Grškem so zelo razširjene boleznine in veliko pomanjkanje je vsepovsod. V Atenah umre vsak dan do 1500 ljudi. Toda grški uporniki se še vedno borijo z bolgarsko armado v Traciji.

Balkanske države sicer še niso med seboj zvezane, toda v enem so si edine: v velikem sovraštvo proti Nemčiji. Med Jugoslavijo in Grčijo je že prišlo do zveze in obe državi ste pripravljene takoj pričeti veliko ofenzivo na Balkanu, kadar koli dobe pomoč od Združenih narodov.

Podmornice so bile potopljene

Mornariški department je večeraj naznanil, da je bilo zopet potopjenih nekaj nemških podmornic na Atlantiku blizu ameriške obali.

Tozadevno kratko poročilo se glasi:

"Protiodredbe proti podmornicam se nadaljujejo z ugodnim uspehom."

Nemška uradna radio postaja v Berlinu je naznanila, da so nemške podmornice blizu ameriške in kanadske obale že potopile 18 trgovskih ladij skupno 125,000 tonov. Isto poročilo pravi, da je samo ena podmornica torpedirala in po-

topila 8 parnikov, med njimi tri tankerje blizu New Yorka.

Čankajšek pričel ofenzivo

General Čankajšek, ki je do bil več ameriških aeroplanov, je napadel japonsko letalsko postojanko v Hanoju v Francoski Indokini, njegova armada pa na treh krajih napadla Japonce.

Nad 70 aeroplanov je napadla letališče Hanoj in so vrgli okoli 200 bomb. Letalci so pod seboj videli celo morje požarov.

Dvajset milj severno od Hong Konga so Kitajci zavzeli Tamšuj.

Govor Dr. Furlana v Brooklynu

V enem velikem seznanju zločinov in trpljenja, ki se imenuje svetovna zgodovina, pripadamo Slovenci, skupaj s brati Hrvatami in Srbi, onim maloštevilnim narodom, ki so skoro v vsej dobi svojega narodnega obstoja krivice trpeli, ne jo prizadejali, bili zatirani, a ne zatirali, bili izkoriščani, a niso drugih izkoriščali.

Slavni so početki naše zgodovine. Ne za osvoboditve, marveč za obrambo naše zemlje, za naša slovenski knezi vodili k zmagi proti Avarom, Langobardom in Bajvarom. Ob begovih Blatnega jezera je knez Kocelj ustanovil prestolnico močnega in cvetke slovenske države.

IV tej neenaki borbi proti ogromni premoči iz juga in severa smo Slovenci zdržali, sto in stoteletja se je drobec za drobec zemlje kralj pod ogromni pritiskom, a duh je ostal živ in nezlomljen.

roškem dvoru je bila slovenscina dvorni jezik, koroški vojvode, čeprav tuji, so se smeli pred nemškimi cesarjem zagovarjati v slovenskem jeziku, in na cesarskem dvoru so koroški vojvode sodili v slovenskem jeziku.

Toda vse to so samo priče nekdanje slave, slave, ki je v teku stoletij bolj in bolj bledele. Turci je prišel v zemljo kot gospodar in gospod, v neenaki bojni z vojaško in gospodarsko močnejšim osvajalcem je gnile slovensko plestvo, slovenski kmet je postal sužnj na lastni zemlji. A v narodu si niem kot celoti je ostala živa zavest svojstvenosti in samobitnosti.

IV tej neenaki borbi proti ogromni premoči iz juga in severa smo Slovenci zdržali, sto in stoteletja se je drobec za drobec zemlje kralj pod ogromni pritiskom, a duh je ostal živ in nezlomljen. Slovenska država je bila že davno propadla, mrtvi so bili slovenski knezi, slovenski kralj je postal Matija Gubec, kmetski junak, kronan z žarečo krono na žarečem prestolu.

Kratka sta bila sen in upanje novega življenja, a slovenski narod ni nikoli pozabil dolga hvaležnosti francoskemu narodu in njegovemu imperatorju. Na spomeniku, ki stoji v Ljubljani kot živa pričea neskončne zahvale tistim, ki so nam po dolghih stoteletjih pomagali do samostojnosti, in svobode, čeprav samo za kratko

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah... Terezijska Polka... Na ploščah—valček Str. M 575... in DUQUESNE UNIVERSITY TAMBURICA—Str. M 571...

dobo, je napis, ki ga je sestavil v francoščini Oton Zupanc, naš največji moderni pesnik: "Pod ta kamen smo položili tvoj prah, vojak brez imena, Napoleoneve armade, da počivaš sredi nas. Ti, ki si šel v boj za slavo svojega cesarja, in si padel za našo svobodo."

A veriga žrtv, ki so morali pasti za našo svobodo, še davno ni bila zaključena, herojska borba sirske armade in jugoslovanskih legij so prinesle končno Sloveniji svobodo. Slovenija je bila svobodna, a ne združena, ena tretjina slovenskega naroda je bila pod čudni zaslepljenosti vržena hinenam v žrelo v upanju, da se bo zver zadovoljila.

Kot sosed Nemcu se je mongolski Madžar košatil in bohotil na naših tleh, a z juga, da ne bi zaostajali pri delitvi plena, so prihajali italijanski grofi in baroni. IV tej neenaki borbi proti ogromni premoči iz juga in severa smo Slovenci zdržali, sto in stoteletja se je drobec za drobec zemlje kralj pod ogromni pritiskom, a duh je ostal živ in nezlomljen.

"Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim solncem sužnji dnovi." Toda mi vemo, da bo v tej največji borbi zgodovine v tej največji krizi človeštva, zmagala pravica, in z njo naša stvar, stvar Slovencev. Hrvatovi in Srbovi, stvar vseh tlačnih in zatiranih

— Mi pa, ki smo doživljali katastrofo za katastrofo in smo z grozo gledali zver, ki se je strastno bližala, mi vemo, da

Korintu so rekli Helade oko; Epirju pristan Evropini bo..

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJACINE POD NASLOVOM AMERICAN WILD LIFE... IŠČE SE — IZVEŠBANE ŠIVALKE za otroške klobuke, dolga sezona, visoka plača. Oglasite se takoj. IRA G. KATZ 395 - 4th AVENUE na vogalu 28. ceste NEW YORK (3x)

WINSTON CHURCHILL V KANADI

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill ob priliki svojega obiska v Kanadi pregleduje častno stražo v Ottawi, glavnem mestu Kanade.

To in Ono

moramo zbrati vse moči, ki jih prizore človeško srce in razum da ne omagamo. Ne smemo omagati, in ne samo to, zbrati moramo vse moči da pomagamo tistim, ki trpe, neskončno trpe in ne morejo pomagati.

moramo zbrati vse moči, ki jih prizore človeško srce in razum da ne omagamo. Ne smemo omagati, in ne samo to, zbrati moramo vse moči da pomagamo tistim, ki trpe, neskončno trpe in ne morejo pomagati.

Nastopil je čas, ko naj se zaključijo, za dobo, ki bo trajala, oni veliki seznam krivic in trpljenja, ki se imenuje svetovna zgodovina. V tej knjigi bo potegnili črto in zaključili račune. In za dobo, ki bo trajala, bomo ustvarili združeno Slovenijo v svobodni, obnovljeni Jugoslaviji.

URADNIK VOJNEGA DEPARTAMENTA NAGLAŠA INOVACIJSKO PRAVICO DO DELA

Robert P. Paterson, podtajnik vojnega ministristva, se je priključil čim dalje večji vrsti federalnih uradnikov, ki pozivajo delodajalce, naj se odrekajo inozemcem pravice do dela, ker so inozemci. V izjavi, uradljivi potom publicističnega oddaja vojnega ministristva je Mr. Paterson rekel:

Učinkovitejša lojalnih nedržavlajnov iz privatnih služeb radi njihovega inozemkega rojstva je ne-ameriško poudarjanje in je v kvar zalogi delavstva, toliko potrebni za vojno prizadevanja. Pretečna večina inozemcev v Ameriki je lojalna tej deželi in hoče pomagati kar se da, da se doseže zmaga. Justični department je izjavil, da je le 3,000 izmed 5 milijonov inozemcev v Ameriki smatral za zadosti nevarne Zdr. državam, da jih je vzel v svojo šrambo.

Zatiranje nedolžnih inozemcev je navada totalitarnih vlad in je nekaj, kar tukaj ne smemo trpeti. Zraven tega, ko potrebujemo vsakega močnega delavca za vsak močnejši stroj, pomenja potrat delavskih moči, ako kdo noče dati dela človeku radi ne utemeljene suma. Le v slučaju dela na strogo zaupnih vojnih kontraktih so delodajalci obvezani dobivati posebno dovoljenje za zaposlenje inozemcev. Podatki pokazujejo, da le mal odstotek ni dobil tako dovoljenje.

Smrtini slučajji v letu 1941 vsled avtomobilskih nezgod, so v Združenih državah presegli število 30,000. In to je več kot smrti v Angliji vsled bombardiranja nemških letalecev.

— V našem kraju je bil nedolžni, ki je bil splošno znan kot izvrsten avtomobilist. Ni samo znal vse kar je potrebno pri motorju in kari pač pa tudi vožnjo brez para. V najhujšem prometni mu je bilo mogoče voziti brez zapreke, izogniti se vsake ovire, in ni bilo prostora v katerem mu ni bilo mogoče kare parkati samo da je bilo dovolj prostora za njo. Vozil je pa vseeno zelo previdno in nikoli ni dobil tiketa za kakšen pregrešek proti prometnim odredbam.

— Reklji so celo, da lahko s fenderjem pobera trsko od lezene ograje.

— Ni bilo dolgo tega pa vidi dim stati na vogalu človeka, ki je oprezoval kare, ki so drsale mimo. Nekoliko otožen je bil njegov pogled. Stal je oprt na berglje, ker mu je ena noga manjkala med kolonom. Ker se ni znal kare, ga se enkrat pogledam. Bil je isti človek, o katerem sem poveal poprej.

— Bil je v avtomobilski nezgodi. Res je, kontrolirati je znal kare, to smo vsi vedeli, ampak mu ni bilo mogoče ugoviti kaj namerava vožati, ki ga je prehitel na križišču.

S tem, da so nemške podmornice pričele napadati ladje na tej strani Atlantika, je Nemčija začela novo fazo pomorske vojne.

Dodaj sedaj so podmornice torpedirale in tudi večinoma potopile samo tankerje, morda zato, ker ob obali Atlantika vozi največ tankerjev, morda pa tudi namenovih, in sicer zato, da tankerji ne bi mogli zalagati s petrolem ladij na širokem morju. Je pa še več drugih vzrokov, zakaj so se nemške podmornice naenkrat pojavile ob ameriški obali. Mogoče so bile poslame, da torpedirajo kak velik konvoj, morebiti so hotele potopiti parnik, s katerim so mogoče mislili Nemci, da se bo Churchill iz Amerike vrnil v Anglijo. Lakko pa hočejo Nemci tudi izvabiti ameriške bojne ladje s Pacifika na Atlantik, da bi bila ameriška mornarica oslajljena na Pacifiku v boju z Japonci.

Za te vesti pa bi se morali zanimati ljudje v nekaterih ameriških republikah, in še posebejno oni, ki še vedno verjamejo Hitlerja, da je ponovno izjavil, da nima nikakih namer glede novega sveta.

Dornier aeroplan št. 217, ki more peljati 6 ton bomb na razdaljo 4500 milj, je bil pred nekaj dnevi izstreljen v Anglijo. Hitler takih aeroplanov ne potrebuje za bombardiranje Angliških otokov. Ali so mogoče ta aeroplan preiskusali nad Anglijo za uporabo kje drugje?

Hitler si je zastavil mnogo ciljev in v dosego teh ciljev zastavi vse svoje sile, ne glede na to, kako visoko ceno mora plačati za dosego kakega cilja. In tega naj bi ne pozabila nobena država, ki še živi svobodo.

Smrtini slučajji v letu 1941 vsled avtomobilskih nezgod, so v Združenih državah presegli število 30,000. In to je več kot smrti v Angliji vsled bombardiranja nemških letalecev.

— Ker statistika za leto 1941 še ni bila dodana v celoti, naj pogledamo leto 1939.

V letu 1939 je bilo 32,000 avtomobilskih nezgod, 1,310,200 pa poškodovanih. To so številke pri katerih more človek ostrmeti.

Pred kratkim so govorili znanci o avtomobilskih nezgodah in med drugim je povedal eden naslednje:

— V našem kraju je bil nedolžni, ki je bil splošno znan kot izvrsten avtomobilist. Ni samo znal vse kar je potrebno pri motorju in kari pač pa tudi vožnjo brez para. V najhujšem prometni mu je bilo mogoče voziti brez zapreke, izogniti se vsake ovire, in ni bilo prostora v katerem mu ni bilo mogoče kare parkati samo da je bilo dovolj prostora za njo. Vozil je pa vseeno zelo previdno in nikoli ni dobil tiketa za kakšen pregrešek proti prometnim odredbam.

— Reklji so celo, da lahko s fenderjem pobera trsko od lezene ograje.

— Ni bilo dolgo tega pa vidi dim stati na vogalu človeka, ki je oprezoval kare, ki so drsale mimo. Nekoliko otožen je bil njegov pogled. Stal je oprt na berglje, ker mu je ena noga manjkala med kolonom. Ker se ni znal kare, ga se enkrat pogledam. Bil je isti človek, o katerem sem poveal poprej.

— Bil je v avtomobilski nezgodi. Res je, kontrolirati je znal kare, to smo vsi vedeli, ampak mu ni bilo mogoče ugoviti kaj namerava vožati, ki ga je prehitel na križišču.

Kratka Dnevna Zgodba

JOSIP STARIHA:

OBISK

Počasi se je odlegala pot iz pod težkih nog. Ob obeh straneh doline jesensko pobarvani hribi, na rumenem in rdečkastem listju težke deževne kaplje se od snočnega dežja, pričakujoč prvega vetrovnega sunka, da jih pokoplje v skupnem vlažnem grobu na rdečkastih blatnih tleh. Od vseh strani dih po razpadanju in po smrti, od vseh strani poslanci težkih, železnih dni.

Stari mož skoro ni mogel dalje. Globoko v ma-tno cestno blato so se udirale utrjene noge, težko so se iz njega dvigale kakor kolesa obloženega voza, komaj dalje se premikajočega — in klancec za klancec je bil še pred njim, drugi višji od drugega, kakor bi se višal naluče in samo zaradi njega, reveža.

Zdelo se mu je, da je bila nekaj, pred davnim časom, tam za onim-le ovinkom hiša, menda krma. Kot mlad deček je hodil ted z materjo, ki ga je peljala previkrat v mestno šolo. Tam sta počivala. Mati je vzela hleb črnega ovsenega kruha in kos črne prekajene svinjine. Na klopi sta sedela pred krčno ter rezala in grizla, ker nista poklicala vina, zakaj drobnih kračarji so bili namenjeni za vse kaj drugega. Tisti kračarji so pozneje toliko zalegli, da se je naučil brati in pisati in da je z branjem in pisanjem začel v njega hrepenenje po tujini, v katero je pozneje zablodil. Sedaj se vrača po tolikih letih, sedaj si bo odpočil na isti klopi, a privoščil si bo požirek žlahtne pijače, zoreče nekje tam zadaj za griči, ki jih ima še danes prehoditi.

Ovinek je tukaj, krme ni več, ob strani zeva samo še zarasta mahovnata vsedlina, nekdanja krmarjeva klet. Kam so šli in kje so, ki so nekdanj prebivali tukaj, in oni, ki jih je bilo še več, oni, ki so hodili mimo? Starec se ni razburil, niti pomislil ni več, samo se težje je dvignil noge in neznanjsko visoko, se je vzpel klancec pred

njimi zdelo se je, do neba. In ta tihoča, ta prazna tihoča okoli njega. Niti ptice ni bilo, da bi se preletela čez cesto. Kaj se je zgodilo? Kje je življenje, kje petje in cvetje?

In tedaj ga je preletela groza, zakaj spomnil se je na to, kar je bil za hipec pozabil, spomnil se je, kaj ga žene zopet v domači kraj, kaj ga je vrglo iz tajine. Spomnil se je, da je vojna, ki mu je vzela vse, in da zdaj ob koncu svojega življenja išče, kamor bi v miru položil svojo glavo. Domovina, ki jo je zapustil, naj mu sodaj poda ono, kar je v svoji prešernosti zapravlil.

Z lahkim smehom in smehom na mladem obrazu je bil zapustil pred dolgo leti ženo in sina in se ni več vrnil. Niti na misel mu ni prišla v poznejšem času mala razdrapan domača kočica, vrtiček za njo in vsa lepa domača dolina. Dobro ga je bila sprejela tujina in nar je dala več, kakor se mu je dozdevalo, da bi mu bila dala skromna in nepoznana domovina. In dolgo mu je bila ta tujina mati, vsaj mislil je, da mu je mati. Dokler ni sedaj spoznal, da mu je bila mačeha. In to sedaj, ko so opasale njegove moči, ko so otrpnile njegove roke. Utrujen do smrti in skesan. Sedaj bi rad popravil svoj greh, vrnil se je izgnanjeni sin v očetovo hišo. In ne počeli si, da bi ga tamkaj čakalo pitano telo in nova oblačila, samo po enem hropeni, da bi tamkaj našel še svojega sina in koticček, kamor bi položil utrjeno glavo. Samo to in samo za toliko časa, da bo popolna njegova pokopa.

Počasi počasi se odlega pot, Izza oblakov je prodrlo solnce in vsipalo svoje zlato na umazano blato. Vendar žarek upanja, žarek življenja v tej bridki zapuščenosti v tej zapuščenosti, ni bridkosti. Hude so stoninje tuda je bridkost, a najhujše so žalostne misli. Ko bi jih mogel odložiti, bi legel v obešenjak, zatisnil oči in zaspal.

Pa porodile bi se nove in žalostnejše v spanju in sanjah. Zatorej počasi dalje — dalje.

Počne srage tečejo raz čelo, palica se krivi v tresoči roki, prvi sopojo čudno in nenavadno. Vendar je došel na vrh klancec, najvišjega. In odpre se pred njegovimi očmi dolina, lepa in veličastna. Oči se širijo, prvi napolni hrepenenje. Pa kaj je to? Nad dolino se ne spuža večno mračno in jasno nebo, jasno in čisto kakor davna mladost, visoko in oddaljeno kakor sreča mladih dni. Nizko k tlom se tlačijo kakor megla in krvav je njegov rob. In skozenj sijejo krvavi solnčni žarki in krvavo se vije skozi nje znana, nekdanja bela in bistra reka, krvava kača poleg druge krvave kače, nekdanje solne širake ceste. Kakor jantre preplasnih kokoši s strtimi perotnicami, s strjeno krvjo obrabljenimi, čepi dolinske hiše pod tuznim hribom nad njimi jokajočim. In od nikoder nobenega glasu, nobenega življenja. Pač — vzdih pretrpet se glas zvona, veselje se vrača — pozdravljen zvon iz domačih lin, pozdravljen, kakršni si pel v svetlih božičnih nočeh, ko se je rodilo rešen in hrepenenje — pozdravljen!

Starec poslušal in poslušal glasu zvona ne pozna več, to ni zvonjenje božične noči, to je zvonjenje, kakršno se glasi samo tedaj, ko umira vesoljni svet.

Ali ni od nikoder rešitve? Počasi, počasi se odlega pot, a sedaj navzdol, navzdol v dolino solz, v dolino smrti.

Tam-le pod rebrijo je starčeva hiša, tja mora kreniti, dobro znana mu je pot. Mimo par sosednih hiš z ozkimi dvorišči in s temnimi vhodi, mimo svetle hiše županove in mimo župnišča z visokimi okni in lepimi obokanim vhodom.

"Pozdravljena sosedna Meta!" Sključena starka pospravlja na prvem dvorišču trske in se začuden dvigne.

"Kdo si?" vpraša z mrtvaškim glasom.

"Simonov France."

"Pred sto leti si hodil tod, pojdi dalje in ne nadleguj ljudi, ki ti niso storili zlega."

"Pozdravljen, sosed Martin!"

"Sosed Martin" stoji v nizkih vratih, kadi iz pipe in gleda na nebo. Star je kot svet, njegov obraz sam hrastov lubad, njegove roke dvoje gabrovih stoletnih vej.

"Poznam te, Simonov si. Vini se in ne hodi dalje. Še za drugačne ljudi ni več prostora, kamoli zate?"

"Pa vendar," zastoče France.

"Nič vendar. Bili so časi, ko smo pili vino, zdaj je več krvi kot vina. Pojdi dalje!"

Župnik hodi pred župniščem gori in doli. Rameno listje pada s kovanjem na njegov črni talar in na črni baret se vsiplje na njegov bresvir. Z zlatom je bil okvirjen včasih bresvir in zlat križ je blisčal na njem kakor sam božji solnčni žarek. Pa ga je župnik gotovo zametal, zakaj na platnicah je samo še črn križ poročen s solzami in prežet z vdolgi. Resno in blede je župnikovo lice in velike skrbi so začrtane v gubah njegovega čela. Vsaka guba znači sina, ki se je izgubil iz njegove doline, ki je nesel sovražniku nasproti svoje življenja.

S sklonjenim hrbtom stopi starec pred župnika in vpogledne koleno.

Jugoslovanski Pomožni Odbor

Slovenska sekcija.

Amerika je v vojni. Nasa dolžnost je sedaj, da kot ameriški državljani pomagamo Zaveženim državam. Ključno obrambne bonde in znanje, darujemo ameriški Red Crossu križu! To je prva dolžnost. Vsi in vsak naj pomaga. Druga je naša krevna dolžnost do naših trpečih bratov in sester onkraj morja. Tudi tem bomo pomagali ter se pripravljali, da bomo pripravljani in organizirani, ko bo mogoče poslati tja pomoč.

JPO slovs. sekcija je bila obveščena od državnega departmanta v Washingtonu, da lahko nadaljuje z nabiranjem denarnih prispevkov. To je dobrava novica. Zato naši lokalni odbori lahko nadaljujejo s svojimi delanji.

Glavni blagajnik Leo Jurjevec mi je poslal sledeče poročilo:

Do 17. jan. 1942 so darovali sledeči:

IPostal Jos. Zlatar, Joliet, Ill. \$20.00; Frank Prashnikar, Clinton, Ind. \$30.95; Lonis Smith taj. ABZ št. 43, East Helena, Mont. \$25.80; Fr. Grad, član društva št. 70 ABZ \$1.00; Clarence kluba Bled, Chicago, Ill. \$10.00; Orestis od denarnja obročljenimi, čepi dolinske hiše pod tuznim hribom nad njimi jokajočim. In od nikoder nobenega glasu, nobenega življenja. Pač — vzdih pretrpet se glas zvona, veselje se vrača — pozdravljen zvon iz domačih lin, pozdravljen, kakršni si pel v svetlih božičnih nočeh, ko se je rodilo rešen in hrepenenje — pozdravljen!

Starec poslušal in poslušal glasu zvona ne pozna več, to ni zvonjenje božične noči, to je zvonjenje, kakršno se glasi samo tedaj, ko umira vesoljni svet.

Ali ni od nikoder rešitve? Počasi, počasi se odlega pot, a sedaj navzdol, navzdol v dolino solz, v dolino smrti.

Tam-le pod rebrijo je starčeva hiša, tja mora kreniti, dobro znana mu je pot. Mimo par sosednih hiš z ozkimi dvorišči in s temnimi vhodi, mimo svetle hiše županove in mimo župnišča z visokimi okni in lepimi obokanim vhodom.

"Pozdravljena sosedna Meta!" Sključena starka pospravlja na prvem dvorišču trske in se začuden dvigne.

"Kdo si?" vpraša z mrtvaškim glasom.

"Simonov France."

"Pred sto leti si hodil tod, pojdi dalje in ne nadleguj ljudi, ki ti niso storili zlega."

"Pozdravljen, sosed Martin!"

"Sosed Martin" stoji v nizkih vratih, kadi iz pipe in gleda na nebo. Star je kot svet, njegov obraz sam hrastov lubad, njegove roke dvoje gabrovih stoletnih vej.

"Poznam te, Simonov si. Vini se in ne hodi dalje. Še za drugačne ljudi ni več prostora, kamoli zate?"

"Pa vendar," zastoče France.

"Nič vendar. Bili so časi, ko smo pili vino, zdaj je več krvi kot vina. Pojdi dalje!"

Župnik hodi pred župniščem gori in doli. Rameno listje pada s kovanjem na njegov črni talar in na črni baret se vsiplje na njegov bresvir. Z zlatom je bil okvirjen včasih bresvir in zlat križ je blisčal na njem kakor sam božji solnčni žarek. Pa ga je župnik gotovo zametal, zakaj na platnicah je samo še črn križ poročen s solzami in prežet z vdolgi. Resno in blede je župnikovo lice in velike skrbi so začrtane v gubah njegovega čela. Vsaka guba znači sina, ki se je izgubil iz njegove doline, ki je nesel sovražniku nasproti svoje življenja.

S sklonjenim hrbtom stopi starec pred župnika in vpogledne koleno.

BUY A SHARE IN AMERICA

DEFENSE SAVINGS BONDS AND STAMPS

V Lorain, O. je priredil dne 4. jan. lokalni odbor št. 14 banket, ki je bil zelo dobro obiskovan. Predsednica odbora je Miss Mary E. Polutnik, tu rojena Slovenka, ki je bila tudi stoloravnateljica tega banketa. Na tej priložnosti je prečitala pismo, ki se glasi:

"Čenjeni člani in članice: — Prejmite siromasen dar \$25.00, kot prispevek za naše rojake v domovini. Mnogo, mnogo več bodo naši rojaki potrebovali. In dokler bo trajala Vaša akcija, se obvezujem darovati v Vaš sklad vsaki mesec \$5.00. Vaš cilj naj bo prispevati čim več za zatiranje in preganjanje rojake v stari domovini.

Udani Father Slaje."

Rev. Milan Slaje je duhovnik slovenske cerkve v Lorain, O. S svojim darom in obljubo je pokazal plemenit in posnemanju vreden vzgled za vse Slovence in Slovenke v Ameriki. To so besede! Za temi besedami je tudi dejanje. Koliko takih podpirateljev se bo še našlo v Ameriki! Oglasite se, tu vam je pokazana pot, kako se podpre našo pomožno akcijo.

Ko sem odhajal iz banketa, pristopil je k meni Mr. Piškur, ugleden slovenski trgovec v Lotamnu, a obenem že 20 let predsednik Slov. doma. pa pravi: "Janjo, tu imaš 20 dolarjev za pomožno akcijo!" Pogledal sem moža, ki mi je s tako dobro voljo dal denar. Končno je še pristavil: "In še bom dal v bodoče!"

Da, takih mož nam manjka, ki se zavedajo svoje dolžnosti. Mr. Piškur vam daje drugi vzgled, katerega posnemajte.

Med božičnimi voščili je prišlo pismo Mrs. Mary Kershisnik iz Rock Springsa, Wyo. Poleg prijateljskega voščila je bil priložen tudi ček za \$15.00 za naše nesrečne brate in sestre v domovini. To je bilo iskreno voščilo, ki gre prav iz srca do srca, voščilo mihi in pomoč ubogim.

Hvala vsem in vsakemu! Samo to vam moram reči jaz. Kako hvaležni pa vam bodo oni, ki bodo dobili vašo pomoč, to bo pa drugo poglavje iz trpečih sre onih, ki bodo preživeli strahote, trpljenje in lakoto sedanjih časov onkraj morja.

Kako bomo dobili darove za našo pomožno akcijo? Kako? Vprašati moramo. Meni do sedaj še niti eden ni odrekel pomoči. Do 4. januarja sem izročil lokalnemu odboru št. 2.

Ne iščite vzrokov, zakaj ne boste dali! Dajte in odgovorite, kajti če so bile kdaj besede "kri ni voda" bolj potrebne in pomembne, bratje in sestre, danes so in jutri bodo še.

Daj, brat, daj! Pomagaj sestra!

Janko N. Rogelj.

SLOVENCI IN HRVATI PROTESTIRAJO.

Ob obsodbi v Trstu, s katerimi je posebno italijansko sodišče v Trstu vnovič povzročilo prelivanje krvi jugoslovanske manjšine, in jih devet obsodilo na smrt, in 56 na ječo od enega do tridesetih let, je Odbor Slovencev in Hrvatov pod Italijo" na svoji seji 15. decembra sklenil poslati predsedniku Rooseveltu, Winstonu Churchillu, Jos. Stalinu in generalu Simoviču sledeči brzojav:

"Nadaljujete kruto italijansko preganjanje je poslabšalo sodišče v Trstu vnovič odredilo prelivanje krvi jugoslovanske manjšine. 35.000 Jugoslovancev iz Julijske Krajine, bivajočih v Argentini, prosijo Vašo Elščecelno, da se zavzame da bo po znani demokratični konvenciji trpljenje Jugoslovancev pod Italijo s tem, da se Julijska Krajina pridruži njihovi rodni grudi, Jugoslaviji."

Odbor Slovencev in Hrvatov pod Italijo.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vse prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost: nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravišeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:**
Pueblo, Peter Cullig
Waisenburg, M. J. Bayak
- INDIANA:**
Indianapolis, Frank Zupancič
- ILLINOIS:**
Chicago, J. Bevša
Cicero, J. Fabian (Chicago, Osoro in Illinois)
- Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spellch
Mascoutah, Frank Augustia
North Chicago in Waukegan, Math.
- MARYLAND:**
Kittamiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:**
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:**
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Foshel
Eveleth, Louis Gombi
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
- MONTANA:**
Roundup, M. M. Pantlan
Washon, L. Champa
- NEBRASKA:**
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:**
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Struška
Little Falls, Frank Maslo
Worcester, Peter Rode
- OHIO:**
Barberton, Frank Treha
- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karinger, Jacob Resnik, John Stipančič, Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumle
Youngstown, Anton Kihal
- OREGON:**
Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:**
Bessemer, John Jernikar
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in lokalna, Jos. Paternel
Export, Louis Supančič
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math. Kozina
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenčak
Imperial, Vence Palčič
Johnstown, John Paluš
Kramer, Ant. Tanglel
Luzerne, Frank Balobch
Midway, Jos. Zant
Pittsburgh in okolica, Philip Proga
Steelman, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schilfar
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:**
Milwaukee, West Alfa, Fr. Škrah
Sheboygan, Joseph Kukul
- WYOMING:**
Rock Springs, Louis Tauscher
Shamondville, Joe Kollin

"Simonov France sem, s gospod župnik. Vračun se v domovino. Kaj je z mojim sinom?"

Župnik ga dvigne in pelje v hišo. Tam ga posadi za mizo z belim prtom pograjno. Predenj postavi kruha in soli ter steklenico vina.

"Okrepčaj se in odpoj, dolga je bila tvoja pot!"

France prignizne in pije

"Vsi so me podili odtod, gospod župnik?"

"Ne podim te jaz. Zato, ker ne veš, kaj te je prineslo še enkrat v te kraje. Ne strah pred vojno, tudi ne strah pred tujcem. Prinesla sta te hrepenenje in ljubezen. Zato ti je odpuščeno, pojdi v mir!"

Starec vstane. Na vratih se obrne in vpraša še enkrat:

"Kaj je z mojim sinom, gospod župnik?"

Župnik skloni glavo.

"Vidiš te gube na mojem čelu? Za vsakega, ki je šel od nas, je ena, a za tvojega sina sta dve. Storil je svojo dolžnost, zato ne bodi žalosten."

"Ko je stopil starec mimo odprtega župnikovega okna, se mu je zdelo, kakor bi župnik govoril sam s seboj. Postal je in prišlunil.

"Kakor iz groba se je glasilo od tam notri:

"Storil je svojo dolžnost, a nas je vsak dan manj, vedno manj..."

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sedavil dr. F. J. Kern. Vesnar. Cena \$2.00

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO. Spisal Antko Fera. 8. silikant. 188 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c

BODOČI DEŽAVLJANI naj manjši tujci — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa potrebna in zakonitna za naseljence. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVNOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dušlar. 278 strani. Cena trda, vpa. Cena \$1.50

Zelo koristna knjiga za vsakega živnozdravca; opis raznih bolezni in zdravljenja; silika. Cena \$1.—

GOVEDOREJA. Spisal R. Zagvar. 168 strani. 8 silikant. Cena \$1.—

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 17

"Nikakor, nasprotno! Vaša družba me spravi v dobro voljo. Ves dan sem že slabo razpoložen. Ali hočete z mano večerjati? Prišla mi je misel, da sem se danes pravzaprav postil."

Lora je pomišljala.

"Rada bi že, gospod prof. Toda ali se smete javno kazati v moji družbi? Prav v vaših krogih sem znana."

Prikimal je: "Da veni, lepa Lora Stadler je senzacija današnje družbe."

"Nisem ponosna na to, gospod prof." Globoka bolelost je odmevala iz njenega glasu. "Človek prenaša usodo najlože, ako se smaje. Jaz se smiejem, ker ne morem več plakati."

Ponudil ji je roko.

"Pojdite z mano, Lora. Ako nas kdo spozna, bova smelo kljubovala vsenu svetu. Moj sloves ni nič boljši kakor vaš, tudi jaz sem izključen iz krogov dobre družbe."

Prestrašena je vprašala: "Za božjo voljo, zakaj vendar, gospod prof!"

"Zakaj, Lora? Zato, ker na ljubiš, ker sem preprečil ono lopovščino. Ker sem zabranil knežjo podlost. Ker sem obvaroval plemenito, čisto žensko bitje pred sramoto navadne vlačuge. Kar si ti cenila za dobro delo, mi je povzročilo najvišjo čast. Na ukaz njegovega veličanstva moram odložiti oficirsko čast in oditi na potovanja."

"Kaj, proč z Dunaja?"

"Da, Lorica, proč z Dunaja! Danes me vidiš pač zadnjikrat."

Njene oči so se orosile, tesneje se je stisnila k njemu.

"Ne smeš proč! Ali siliš?" je šepnila z najtoplejšim čustvom. "Ne smeš proč, jaz te hočem imeti tu."

Iz njenih okroglih polnih rok se je protakal vroč ogenj v njegove žile. Njegova kri je vzkipela, nehote je vzbujala njena čustvenost njegovo poželenje.

"Ljubezniva si in sladka, Lorica," je tiho pripomnil, "želel bi, da bi te našel že prge. Tako bo to samo slovo, ki ga bova danes praznovala. Pojdi, naj bo to slovo veselo in prijetno!"

Preko Ringa sta dospela k operi. Wolkenstein je vedel Loro k Sacharju. Poslovodja, ki ga je poznal, je dal hitro navodila potrjeni natakarski četi. Lora se je vedla z dostojanstvom velike dame. Počasi je slekla rokavice in malomarno vzela v roke jedilni list. Wolkenstein je smeje rekel:

"Nočeva večerjati po jedilnem listu. Dal si bom servirati kompletno večerjo. Najprvo renjsko vino, potem burgundca in nazadnje steklenico šampanjca."

Natakark je zaklicel.

"Kakor ukazuje, gospo dgrof," in izgini!

Wolkenstein je sedaj posvetil vso pozornost Lori.

"Danes si pač nisem mislil, da bi preživel svoj zadnji večer na Dunaju v tako prijetni in ljubki družbi. Hočem ti biti hvaležen za lepe trenutke, ki mi jih daruješ."

Prijela ga je za roko in jo poljubila.

"Ti ne smeš z Dunaja. Nočeš me izgubiti, saj sem te še našel!"

Lahko in nežno je gladil njeno belo, cvetočo roko.

"Noričica! Ne smem od tuda! Ukaz njegovega veličanstva."

Lora ni odgovorila. Natakark se je vrnil s servirno desko, je položil pribor na mizo in zlij juho iz skodelice v krožnike. Lora je jedla zelo počasi. Zdelo se je, kakor da bi se bavila z neko misljo, ki jo je motila, da bi posvečala svojo pozornost jedi. Wolkenstein je opazil njen molk. Dvignil je svoj kozarec in trčil ob njeneza.

"Lora, na zdravje tistih, ki jih ljubiva!"

Izpil je vino do dna. Pri tem je zrl v njene bleščeče oči, nato pa se je nagnil in poljubil fino črto ob njenem vratu, ki se je dvigal kakor bel marmor iz izrezane bluza. Izpustila je kozarec iz rok, ga glasno ihte objela, in nagnila svojo glavo na njegova prsa.

"Ne hodi od mene, rli me vsaj vzemi s seboj!"

Kakor blisk mu je šinilo v glavo. Imel je za sabo marsikateri ljubavni doživljaj, dokler ga ni obvladalo veliko trpljenje, kajne one nesrečne strasti. Niskdar pa ni našel tako brezpogojne udanosti, kakor sedaj. V ljubezni do devotke je bilo nekaj tako ganljivega, da je jel v sebi čutiti globoko nagnjenje iskrene naklonjenosti do nje. Objel je vitko, v sreči se tresočo Lorino postavo in jo krepko stisnil k sebi.

"Ne rad bi te izgubil, Lora, ti edina bi mi lahko dala srečo, po kateri hrepenim. Srečo vse pozabljajoče ljubezni."

Šepnila mu je na uho: "Ko sem te videla takrat tisti večer, sem se popolnoma spremenila. Ne poznaam samo sebe. Lahkomiselno sem živela, grozote življenja sem morala zasmehovati, da nisem v njih otopnila. Plesala sem vriskej ob propadlih greha, grozo potapljaajo v razkošni radosti. Takrat je izgnila lahkomišelost in brezskrbnost. Zazrla sem tebe, ki si moj vzor, moj Bog, in moja volja je postala trdna, da nočam biti nikogar drugega, kakor samo tvoja!"

Wolkenstein je poplašal to izpoved, ki je dajala njegovi duši svežo prožnost, s prvimi poljubom. Naj je to žensko bitje padlo, naj je bilo svečenica ljubezni, bila je tako pristno ženska, tako prepojena božanskega ognja ljubezni, da jo je moral vzljubiti. V tem poljubu si je Loro pridobil popolnoma.

"Moja moras biti, Lora, samo moja! V tebi hočem najti srečo in blaženost. Rešiti te hočem iz močvirja in te vdigniti v svetle višave plemenite človečnosti, plačati ti hočem vero v čudeže pristne ljubezni."

Tiho je s lonela ob njegovi rami v samopozabljaajoči blaženosti. Kakor da bi bila zvečanica, se ji je zdelo, ko je nežno gladil njene roke, ko ji je donel njegov prijeten glas na uho, ko jo je vroče poljubljal na vrat in na rame.

"Vzamem te s seboj v tuje kraje. Spremljala me boš na mojih potih in če nas zadene kakšna nevarnost, če nama grozi nevarnost, bova vse skupno nosila in delila."

Tesneje se je privila k njemu.

"Vse hočem storiti, da se ti izkažem hvaležno za tvojo ljubezni in tvojo dobroto. Moje življenje je kakor cvetka, ki hrepeni po solnčni luči, ti si mi solnce, ti svetloba!"

(Nadaljevanje.)

Nova registracija februarja

Vsi moški v starosti med 20. a 44. letom se morajo prijaviti izveniši one, ki so bili poprej registrirani.

Pradednik Roosevelt je proglasil ponedeljek 16. februarja kot dan, ko se vsi moško v Združenih državah v starosti 20 let do vključno 44 let, morajo registrirati za vojaško službo, glasom določb vojno trajnega nabornega zakona. Ure za registracijo bodo od 7. zjutraj do 9. zvečer.

V državi New York je po gubernar Lehman, da ne bo poveč gneče, proglasil tri-dnevno registracijo. Gubernar Lehman je določil dneva 14. 15. in 16. februarja za registracijo širom vse države, izveniši mesto New York. V tem mestu bodo registracijski uradi odprti v dneh 15. in 16. februarja.

Da-li bodo tudi gubernarji drugih držav sledili temu primeru, zlasti v državah v jako obljudenim mestih, ni še znano. Ako bo temu tako, se bo pravčasno objavilo v dotičnih krajih.

Naborni zakon, kakor je bil spremljen od kongresa, sicer določa končno registracijo vseh moških v starosti med 18. in 64. letom. Za enkrat pa se imajo registrirati le oni, ki so dosegli 20. leto starosti in niso še dosegli starosti 45. let. Prezident Roosevelt je označil kot obvezanec za registracijo vse moške državljane Združenih držav in druge moške osebe ki so se rodili 17. februarja 1897. ali potem oziroma so se rodili 31. decembra 1921 ali poprej. Inozemci se morajo torej registrirati ravno tako kakor ameriški državljani. Po določbah nabornega zakona smejo inozemci iz nevtralnih držav zahtevati oprostitev od vojaške službe, to pa bi jih za vedno izključilo od možnosti postati ameriški državljani. Zakon tudi določa, da sovražni inozemci, do sedaj označeni kot Nemci, Avstrijci, Italijani in Japonci, ne bodo vpoklicani za vaje in vojaško službo, razumsko jih vojaška in mornariška oblast smatra za sprejemljive.

Oni, ki so bili že poprej registrirani dne 16. oktobra ali 1. julija 1941, se nimajo zopet registrirati. Mnogi izmed njih pa, ki so bili že preizkušani in odloženi, bodo na vpoklicani nazaj za rklasifikacijo. Pričakuje se, da se dne 16. februarja bo registriralo približno 9,000,000 ljudi. Po cenitvah generala Lewis B. Hershey, ravnatelja naborne oblasti, bo mogoče dobiti za vojsko približno 400,004 iz skupine v starosti od 36 do 44 let, skoraj 600,000 od skupine, ki je postala 21 let stara po zadnji registraciji in okoli 1,000,000 od 20 letne skupine.

Dodatno bo po cenitvi istega generala vsled rklasifikacije na razpolago za vojsko približno 2,000,000 ljudi več izmed onih, ki so bili že registrirani ali odloženi iz enega ali drugega razloga.

Zahvala za Rdeči križ

Kakor v zadnji vojni tako se se tudi sedaj združila vsa slovenska društva v Little Falls, N. Y., da po svoji moči pomagajo naši novi domovini potom Ameriškega Rdečega križa. In v ta namen so odbori vseh slovenskih društev v nedeljo 18. januarja sklenili prirediti veselico, v soboto dne 31. januarja v Slovenskem domu na Danube St. Prosi se člane in vse Slovence, da se udeležijo te prireditve. Ves čisti dobiček je namenjen Ameriškega Rdečemu križu. Mislim, da vsi veselo kolikokrat je že ta organizacija pomagala pa najsibo v vojni, ali v času naravnih katastrof. Na primer v letu 1923 o velikem potresu na Japonskem, ko je bilo več tisoč ljudi ubitih, še več tisoč pa ranjenih. Ameriški Rdeči križ je bil eden prvih, ki jim je nudil pomoč. Zato smo sedaj dobili povračilo z zahrbtnim napadom na Pearl Harbor. Koliko drugih katastrof je bilo v Južni Ameriki, ko je bil tudi Ameriški Rdeči križ zraven. Slovenci brez izjeme, udeležimo se te prireditve, za najbolj humanitarno organizacijo na svetu! Skoro gotovo je, da bo še marsikateri naših sinov deležen njene dobrotivosti. Tajniki vseh društev bodo zaznamovali prisotne člane.

Po 22 letih smo zopet v vojni. Ne vemo še vseh strahot, ne vemo pa tudi kaj vse še lahko pride. Okušamo jo pa že pomalem vsi, eni več, drugi manj. Vsi brez izjeme smo pa prizadeti, ker vsakdanje potrebešine se višajo z dneva v dan, res se dela sedaj boljše,

KUPUJTE

DEFENSE BONDS in STAMPS

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku) RECEPTI VSEH NARODOV Stane samo 2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveždati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

Zopet sprejemamo naročilo za to zanimivo knjigo.

nemškega vojaka. Zato so privzeli na kolo deset talcev Slovencev in jih ustrelili. Med ustreljenimi je bil tudi Zibretov student, star komaj 18 let. Slovenija daja vztrajen odpor. Okupatorji nastopajo z vso krutostjo, ki pa odpor le povečeva. Poročila pravijo, da je ta odpor zmanjšal moralno okupatorjev ki se ne čutijo več varne in izgubljajo živce.

ZELJE JE ZDRAVO.

Sočivje je v splošnem zdrava hrana, razen tega je pa v primeru z drugimi živili poceni. Zato ni čuda, da ljudje sočivje toliko jedo. Posebno zdravo je zelje. O tem so se prepričali

na univerzi v Wisconsinu, kjer so se zanimali za vprašanje, ali je v svežem zelju dovolj vitaminov C. Ta vitamin je posebno učinkovito sredstvo proti ustni gnilobi.

Krmili so skozi 60 dni prašiče s hrano, v kateri ni bilo vitamina C. Prašički so začudeno gledali zdravnikove, ko so jim jeli naenkrat dajati v krmno polovico kislega zelja. Ko so jih pa zaklali, niso našli pri tistih prašičkih, ki so dobivali kisel zelje, nobenih sledov o ustni gnilobi. Pri drugi skupini pa so se jasno videli škodljive posledice pomanjkanja vitamina C. Zelje vsebuje torej ta vitamin. Pa naj bo sveže ali kislo. Zato lahko zelje v polni meri nadomesti drugo sočivje.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi Izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor .....

ŠEST NARODNIH PESMI za mešiki zbor .....

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor .....

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV .....

Ferdo Juvanc—16 MLADIH LET. moški zbori .....

Peter Jerbec—OSEM ZBOROV (meški in mešani) .....

OSKAR DEV: Barčica; Oj, moj šocel, o sov; Kam mi, fantje, dnev v vas pol-demo .....

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja: Ko pričca na tuje gre; Soči; Moj oča ma konjčka dva; Dobiv sem psemce; Slovo; Je vplnila luč .....

EMIL ADAMIČ: Modra devotka (belokranjska) .....

Vasilij Mirk in A. Grobming: Vetric; Pa gradini .....

Vasilij Mirk in A. Grobming: Fantje na Vasi. 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregrj .....

Naročilo pošljite na:

Moški zbori

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja: Ko pričca na tuje gre; Soči; Moj oča ma konjčka dva; Dobiv sem psemce; Slovo; Je vplnila luč .....

EMIL ADAMIČ: Modra devotka (belokranjska) .....

Vasilij Mirk in A. Grobming: Vetric; Pa gradini .....

Vasilij Mirk in A. Grobming: Fantje na Vasi. 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregrj .....

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A

ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za lastnorčno podpisano knjigo: "THE TWO-WAY PASSAGE" za \$.....

Moje ime .....

Št., ulica ali Box št. ....

Mesto in država .....

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročino, da se poslužujejo — UNITED STATES osiroma OANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno